

Lífeyrissjóður starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf.

Ársreikningur 2016

Lífeyrissjóður starfsmanna
Búnaðarbanka Íslands hf.
Borgartúni 19
105 Reykjavík

kt. 510169-4339

EFNISYFIRLIT

Áritun óháðs endurskoðanda.....	2
Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra.....	4
Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris.....	5
Efnahagsreikningur.....	6
Yfirlit um sjóðstreymi.....	7
Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu	8
Skýringar.....	9
Kennitölur - Fimm ára yfirlit.....	23
Fjárfestingarstefna Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. 2017 - Útdráttur.....	25
Stjórnarháttayfirlýsing Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf.....	26

ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA

Til stjórnar og sjóðfélaga Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf.

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. fyrir árið 2016. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, yfirlit um tryggingafræðilega stöðu og upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu sjóðsins á árinu 2016, efnahag hans 31. desember 2016, breytingu á handbæru fé á árinu 2016 og tryggingafræðilegri stöðu 31. desember 2016 í samræmi við lög og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða og að skýrsla stjórnar hafi að geyma þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér fyrir neðan. Við erum óháð Lífeyrissjóði starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. í samræmi við settar siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er að sé til staðar varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins eru stjórn og framkvæmdastjóri ábyrg fyrir því að meta rekstrarhæfi sjóðsins. Ef við á, skulu stjórn og framkvæmdastjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna ákveðið var að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins, nema stjórn og framkvæmdastjóri hafi ákveðið að leysa félagið upp eða hætta starfsemi, eða hafa enga aðra raunhæfa möguleika en að gera það.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðenda

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar.

Nægjanlega vissa er nokkuð hátt stig vissu, en ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, stakar eða samanlagðar.

Sem hluti af endurskoðuninni sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, beitum við faglegu mati og viðhöfum faglega tortryggni. Eftirfarandi er einnig hluti af endurskoðun okkar á ársreikning sjóðsins:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvísandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits félagsins.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.

ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA

- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi að okkar mati, víkjum við frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi félagsins.
- Metum í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar með tilliti til glöggrar myndar.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirlit sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Reykjavík, 27. apríl 2017

ÍSLENSKIR
ENDURSKOÐENDUR

Íslenskir endurskoðendur ehf.

Guðni Þór Gunnarsson
Löggiltur endurskoðandi

SKÝRSLA STJÓRNAR

Lífeyrissjóður starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. (LSBÍ) er samtryggingarsjóður. Ársreikningur sjóðsins er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Við gerð ársreiknings nú er byggt á nýjum reglum nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða. Meginreglan er sú að eignir skuli metnar á gangvirði. Á þessari reglu er byggt í ársreikningi og eru samanburðartölur frá fyrra ári lagfærðar til samræmis. Við breytingar á mati á skuldabréfaeign sjóðsins m.v. árslok 2015 hækkar virði téðra eigna um 1.468,68 milljónir króna. Sama hækkun verður á hreinni eign sjóðsins til greiðslu lífeyris frá fyrra ári.

Iðgjöld til sjóðsins voru 35,8 millj. kr. vegna 38 sjóðfélaga, en þau voru 36,3 millj. kr. árið áður. Að auki fékk sjóðurinn 3,1 millj. kr. framlag úr ríkissjóði vegna jöfnunar á örorkubyrði lífeyrissjóða.

Lífeyrisgreiðslur sjóðsins á árinu námu 1.129 millj. kr. sem er 8,7% hækkun frá fyrra ári. Í árslok voru lífeyrisþegar 338 en að meðaltali þáðu 325 lífeyrisþegar greiðslur úr sjóðnum í mánuði hverjum.

Hrein eign sjóðsins til greiðslu lífeyris nam 22.186 millj. kr. í árslok 2016. Á árinu lækkaði hún um 519 millj. kr. eða um 2,29%. Samkvæmt útreikningum tryggingastærðfræðings á áunnum réttindum sjóðfélaga í árslok námu skuldbindingar sjóðsins 20.489 millj. kr. Eignir sjóðsins umfram heildarskuldbindingar nema 909 millj. kr. þegar tekið hefur verið tillit til endurmats eigna og framtíðariðgjalda.

Engir starfsmenn eru hjá sjóðnum, en Arion banki hf. annast rekstur sjóðsins. Laun stjórnar og endurskoðunarnefndar námu 5,5 millj. kr. á árinu.

Á ársfundi sjóðsins þann 25. maí 2016 lagði stjórn fram tillögu um breytingar á samþykktum sjóðsins er kváðu um 10% réttindaaukningu áunna réttinda sjóðfélaga. Ársfundur samþykkti tillöguna og kom hún til framkvæmda að undangenginni staðfestingu Fjármála- og efnahagsráðuneytisins. Hækkun réttinda kom til framkvæmda 1. september 2016 en var afturvirk frá 1. Júlí 2016.

Árið 2016 var krefjandi ár fyrir LSBÍ. Styrking krónunnar um 16,6% á árinu litaði ávöxtun erlendra eigna sjóðsins reiknaða í íslenskum krónum og á sama tíma lækkaði úrvalsvisitala hlutabréfa um 9% á árinu 2016. Íbúðabréf sem eru helstu eignir sjóðsins í innlendum skuldabréfum, hækkuðu um 4,3% - 4,7%. Raunávöxtun ársins var 0,49% en meðaltal raunávöxtunar sl. tíu ár er 5,02%. Tryggingafræðileg staða sjóðsins er jákvæð um 4,4% í árslok 2016.

Samkvæmt bestu vitneskju er það álit stjórnar og framkvæmdastjóra að ársreikningurinn gefi glögga mynd af breytingu á hreinni eign sjóðsins til greiðslu lífeyris á árinu 2016 og efnahag hans 31. desember 2016 í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Stjórn LSBÍ leggur áherslu á góða stjórnarhætti og hefur til hliðsjónar Leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq Iceland og Samtökum atvinnulífsins. Stjórn hefur útbúið stjórnarhátalýsingu fyrir árið 2016 sem birt er í heild sinni í viðauka við ársreikning þennan.

Stjórn og framkvæmdastjóri Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. staðfesta hér með ársreikning sjóðsins fyrir árið 2016 með undirritun sinni.

Reykjavík, 27. apríl 2017

Stjórn

Jóhannes Þór Ingvarsson
Stjórnarformaður

Tryggvi E. Geirsson

Lára Jóhannsdóttir

Framkvæmdastjóri

Snædís Ögn Flosadóttir

YFIRLIT UM BREYTINGU Á HREINNI EIGN TIL GREIÐSLU LÍFEYRIS ÁRIÐ 2016

	Skýr.	2016	2015
Iðgjöld	1.5; 2		
Iðgjöld sjóðfélaga		7.105	7.324
Iðgjöld launagreiðenda		25.576	25.842
		<u>32.681</u>	<u>33.166</u>
Sérstök aukaframlög	2.1	3.127	2.428
		<u>35.808</u>	<u>35.594</u>
Lífeyrir	1.6; 3		
Heildarfjárhæð lífeyris	3.1	(1.129.598)	(1.017.995)
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs	3.2	(258)	(379)
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	3.3	0	(196)
		<u>(1.129.856)</u>	<u>(1.018.570)</u>
Hreinar fjárfestingartekjur	1.7; 4		
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	4.1-2	(150.380)	1.275.248
Hreinar tekjur af skuldabréfum	4.3	700.977	1.718.415
Aðrar fjárfestingartekjur:			
Vaxtatekjur af handbæru fé		46.248	50.138
Ýmsar fjárfestingartekjur		1.868	2.428
Fjárfestingargjöld	4.4	(9.101)	(10.152)
		<u>589.612</u>	<u>3.036.077</u>
Rekstrarkostnaður	1.8		
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	5.1	(15.001)	(13.251)
		<u>(15.001)</u>	<u>(13.251)</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		(519.437)	2.039.850
Hrein eign frá fyrra ári		22.705.724	20.665.874
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		<u>22.186.287</u>	<u>22.705.724</u>

EFNAHAGSREIKNINGUR 31. DESEMBER 2016

	Skýr.	2016	2015
Eignir			
Fjárfestingar	1.9; 6		
Eignarhlutar í félögum og sjóðum	6.1	5.376.077	4.798.170
Skuldabréf	6.2	16.519.985	16.689.518
		<u>21.896.062</u>	<u>21.487.688</u>
Kröfur	1.10		
Kröfur á launagreiðendur		2.377	2.295
Fyrirframgreiddur kostnaður og áunnar tekjur		955	0
Aðrar kröfur		0	3.403
		<u>3.332</u>	<u>5.698</u>
Handbært fé			
Handbært fé	1.11	355.104	1.235.410
		<u>22.254.498</u>	<u>22.728.796</u>
Eignir samtals			
Skuldir			
Viðskiptaskuldir	1.12		
Áfallinn kostnaður og fyrirframinnheimtar tekjur		30.162	22.410
Aðrar skuldir		38.049	662
		<u>68.211</u>	<u>23.072</u>
Skuldir samtals			
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris		<u>22.186.287</u>	<u>22.705.724</u>
Skuldbindingar utan efnahags	7.2		

YFIRLIT UM SJÓÐSTREYMI 2016

	Skýr.	2016	2015
Inngreiðslur			
Löggjöld		35.726	36.655
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum		50.011	48.763
Aðrar inngreiðslur		2.871	2.211
		<u>88.608</u>	<u>87.629</u>
Útgreiðslur			
Lífeyrir	(1.122.143)	(1.018.484)	
Rekstrarkostnaður	(12.557)	(13.110)	
Aðrar útgreiðslur	(15.624)	(10.491)	
	<u>(1.150.324)</u>	<u>(1.042.085)</u>	
Nýtt fé til fjárfestinga	<u>(1.061.716)</u>	<u>(954.456)</u>	
Fjárfestingarhreyfingar			
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	317.729	54.311	
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(1.950.823)	(861.433)	
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	942.238	1.373.243	
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	1.119.630	1.113.528	
Keypt skuldabréf	(2.075.847)	(1.181.860)	
Seld skuldabréf	1.832.244	1.028.120	
	<u>185.171</u>	<u>1.525.909</u>	
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	(876.545)	571.453	
Gengismunur af handbæru fé	(3.761)	1.375	
Handbært fé í upphafi árs	1.235.410	662.582	
Handbært fé í lok árs	<u>355.104</u>	<u>1.235.410</u>	

YFIRLIT UM TRYGGINGAFRÆÐILEGA STÖÐU SAMTRYGGINGARDEILDAR 31. DESEMBER 2016

TRYGGINGAFRÆÐILEG STAÐA

Skýr	31.12.2016		
	Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
7.1			
Eignir:			
Hrein eign til greiðslu lífeyris	22.186.287	0	22.186.287
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa	(452.900)	0	(452.900)
Mismunur á bókfærðu verði og matsvirði skráðra hlutabréfa	(45.700)	0	(45.700)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar	(63.200)	0	(63.200)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar	(322.500)	(5.500)	(328.000)
Núvirði framtíðariðgjalda	0	101.900	101.900
Eignir samtals	21.301.987	96.400	21.398.387
Skuldbindingar:			
Ellilífeyrir	17.117.700	223.000	17.340.700
Örorkulífeyrir	261.100	3.200	264.300
Makalífeyrir	2.794.800	17.800	2.812.600
Barnalífeyrir	400	1.000	1.400
Dánarbætur	70.200	0	70.200
Skuldbindingar samtals	20.244.200	245.000	20.489.200
Eignir umfram skuldbindingar	1.057.787	(148.600)	909.187
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok	5,2%	(60,7%)	4,4%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun	19,3%	(60,6%)	17,9%

Skýr	31.12.2015		
	Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Eignir:			
Hrein eign til greiðslu lífeyris	22.705.724	0	22.705.724
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa	(109.170)	0	(109.170)
Mismunur á bókfærðu verði og matsvirði skráðra hlutabréfa	(146.297)	0	(146.297)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar	(196.300)	0	(196.300)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar	(319.900)	(8.000)	(327.900)
Núvirði framtíðariðgjalda	0	135.800	135.800
Eignir samtals	21.934.057	127.800	22.061.857
Skuldbindingar:			
Ellilífeyrir	15.502.200	288.700	15.790.900
Örorkulífeyrir	214.400	2.900	217.300
Makalífeyrir	2.598.100	31.900	2.630.000
Barnalífeyrir	600	900	1.500
Dánarbætur	70.500	0	70.500
Skuldbindingar samtals	18.385.800	324.400	18.710.200
Eignir umfram skuldbindingar	3.548.257	(196.600)	3.351.657
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok	19,3%	(60,6%)	17,9%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun	12,4%	(57,5%)	10,8%

SKÝRINGAR

1. REIKNINGSSKILAAÐFERÐIR

1.1 Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga og Reglur Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða. Hér fyrir neðan er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum, sem eru nokkuð breyttar frá síðasta ári, til samræmis við nýjar reglur FME um ársreikninga lífeyrissjóða sem komu til framkvæmda við gerð ársreikninga lífeyrissjóða fyrir árið 2015, en Lífeyrissjóður starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. nýtti sér heimild 52. gr. sömu reglna til að fresta upptöku þeirra til ársins 2016.

1.2 Breyting á reikningsskilaaðferðum

Við gerð ársreikningsins nú er byggt á nýjum reglum nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða. Í þessum nýju reglum er meginreglan sú að eignir skuli metnar á gangvirði. Á þessari reglu er byggt í ársreikningi þessum og eru samanburðartölur frá fyrra ári lagfærðar til samræmis. Þetta hefur þau áhrif að við breytingar á mati á skuldabréfaeign sjóðsins m.v. árslok 2016 hækkar virði téðra eigna um 1.468,68 milljónir króna. Sama hækkun verður á hreinni eign sjóðsins til greiðslu lífeyris frá fyrra ári. Aðrar eignir sjóðsins voru áður metnar á gangvirði og breytast matsaðferðir á þeim eignum því ekki við þessa breytingu. Nánari grein er gerð fyrir breytingunum í skýringum sem fylgja viðkomandi eignaflokki. Kennitölur hafa verið endurreiknaðar aftur í tímamann m.v. nýjar reikningsskilaaðferðir að undanskildu meðaltali hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ár fyrir árin 2012-2014. Hér fyrir neðan má sjá hver hrein raunávöxtun sjóðsins var á hverju ári sl. fimm ár og hver breyting á hreinni eign og hrein eign sjóðsins til greiðslu lífeyris var á verðlagi hvers árs, annars vegar miðað við eldri aðferð og hins vegar miðað við nýja aðferð.

	2016	2015	2014	2013	2012
Hrein raunávöxtun m.v. eldri reglur.....	0,6%	9,9%	5,4%	8,3%	5,9%
Hrein raunávöxtun m.v. nýjar reglur.....	0,5%	12,7%	3,1%	2,9%	3,0%
Breyting á hreinni eign m.v. eldri reglur.....	(535.023)	1.366.235	301.846	1.351.856	1.112.874
Breyting á hreinni eign m.v. nýjar reglur.....	(519.437)	2.039.850	(99.079)	493.565	770.421
Hrein eign til greiðslu lífeyris m.v. eldri reglur.....	20.702.023	21.237.046	19.870.811	19.568.964	18.217.108
Hrein eign til greiðslu lífeyris m.v. nýjar reglur.....	22.186.287	22.705.724	20.665.874	20.764.953	20.271.388

1.3 Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningurinn er settur fram í þúsundum íslenskra króna, sem er bæði starfrækslugjaldmiðill og framsetningargjaldmiðill lífeyrissjóðsins.

1.4 Mat og ákvarðanir

Við gerð reikningsskila þurfa stjórnendur, í samræmi við lög um ársreikninga, að taka ákvarðanir, meta og draga ályktanir sem hafa áhrif á eignir og skuldir á reikningsskiladegi, upplýsingar í skýringum og tekjur og gjöld. Við mat og ályktanir er byggt á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru viðeigandi og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því ári sem þær eiga sér stað.

1.5 Iðgjöld

Iðgjöld sjóðfélaga og launagreiðenda eru bókfærð þegar þau skapa kröfu á sjóðinn. Ógreidd iðgjöld í lok uppgjörsársins eru færð til eignar sem krafa á launagreiðendur. Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði er fært undir liðinn sérstök aukaframlög.

1.6 Lífeyrir

Undir lífeyri falla greiðslur til sjóðfélaga og skiptast þær í ellilífeyri, örorkulífeyri, makalífeyri og barnalífeyri. Sjóðurinn greiðir dánarbætur og falla þær hér undir sem og gjald til starfsendurhæfingarsjóðs.

1.7 Hreinar fjárfestingartekjur

Undir þennan lið eru færðar allar fjárfestingartekjur sjóðsins að frádregnum öllum fjárfestingargjöldum.

Viðskipti í öðrum myntum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir í íslenskar krónur á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu og innheimtu krafna er færður á Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris sem og áfallinn gengismunur á eignir í lok árs.

SKÝRINGAR

1.7 Hreinar fjárfestingartekjur, frh.

a) Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Undir hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum fellur arður af hlutabréfum, söluhagnaður og sölutap svo og óinnleystur gengismunur af hlutabréfum og sjóðum, bæði vegna breytinga á gangvirði bréfanna og gengi gjaldmiðla.

b) Hreinar tekjur af skuldabréfum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í skuldabréfum, að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga, annarra en gjalda sem skýrt er frá í skýringu nr. 4.4 um fjárfestingargjöld.

Hér eru færðar vaxtatekjur, verðbætur og lántökupóknanir af skuldabréfum, hagnaður og tap af sölu skuldabréfa, breytingar á gangvirði til hækkunar og lækkunar og hliðstæðar tekjur og gjöld.

Hér undir er einnig færð varúðarniðurfærsla skuldabréfa vegna tapshættu sem er fyrir hendi á reikningsskiladegi.

c) Fjárfestingargjöld

Undir þennan lið eru færðar þóknanir vegna vörslu sem og aðrar þóknanir vegna verðbréfa. Arion banki greiðir rekstrarkostnað sjóðsins þar með talið þóknanir vegna eignastýringar, aðrar en þær sem taldar eru upp hér að ofan, og þóknun vegna innri endurskoðunar. Sundurliðun fjárfestingargjalda má sjá í skýringu 4.4.

1.8 Rekstrarkostnaður

Arion banki hf. greiðir rekstrarkostnað sjóðsins og ber kostnað vegna innri endurskoðunar, en sjóðurinn greiðir sjálfur laun stjórnarmanna og endurskoðunarnefndar, eftirlitsgjöld, endurskoðun og tryggingafræðilega úttekt.

1.9 Fjárfestingar

Fjárfestingar eru fjármálagerningar í skilningi laga. Fjárfestingar sjóðsins samstanda af eignarhlutum í félögum og sjóðum, skuldabréfum og fjárfestingu í íbúðarhúsnæði.

Stjórnendur ákvarða flokkun fjárfestinga þegar þær eru færðar í upphafi og yfirfara þessa flokkun á hverjum reikningsskiladegi.

a) Matsaðferðir fjárfestinga

Fjármálagerningar, aðrir en útlán til sjóðfélaga, eru metnir á gangvirði í samræmi við settar reikningsskilareglur. Útlán til sjóðfélaga eru færð á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu.

Gangvirði fjármálagerninga sem skráðir eru á skipulegum verðbréfamarkaði er markaðsverð í lok árs, en gangvirði annarra fjárfestinga í þessum flokki byggist á verðmatsaðferðum sem lýst er í skýringu nr. 6.5. Í þeirri skýringu eru jafnframt upplýsingar um stigskiptingu gangvirðis samkvæmt verðmatsaðferðum.

b) Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru hlutabréf og hlutdeildarskirteini verðbréfasjóða. Þessi flokkur fjárfestinga er færður á gangvirði. ☒

c) Skuldabréf

Undir skuldabréf eru færð öll skuldabréf, bæði verðbréf sem metin eru á gangvirði og útlán. Útlán á afskrifuðu kostnaðarverði eru færð með áföllnum vöxtum, verðbótum og gengismun á reikningsskiladegi. Verðbætur miðast við viðeigandi vísitölu næsta mánaðar eftir lok uppgjörsárs. Í skýringu nr. 6.4 er gerð nánari grein fyrir skiptingu skuldabréfa eftir reikningshaldslegri meðhöndlun.

d) Niðurfærsla skuldabréfa og útlána

Við mat á útlánnum og skuldabréfum sem færð eru á afskrifuðu kostnaðarverði er tekið tillit til þeirrar tapsáhættu sem kann að vera fyrir hendi á reikningsskiladegi í samræmi við settar reikningsskilareglur. Varúðarframlög vegna tapsáhættunnar eru færð á niðurfærslureikning sem dreginn er frá stöðu skuldabréfa og útlána til sjóðfélaga á reikningsskiladegi.

1.10 Kröfur

Kröfur eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Á hverjum reikningsskiladegi eru kröfur metnar með hliðsjón af tapsáhættu og færðar á afskriftarrekning samkvæmt niðurstöðu slíks mats. Varúðarniðurfærsla er færð til lækkunar á viðkomandi lið í efnahagsreikningi og gjaldfærð undir önnur gjöld í yfirliti um breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris.

1.11 Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samkvæmt sjóðstreymi samanstendur af óbundnum bankainnstæðum í íslenskum krónum og erlendum gjaldmiðlum.

SKÝRINGAR

1.12 Skuldbindingar

Skuldbindingar eru færðar upp í efnahagsreikningi ef líklegt þykir að sjóðurinn verði fyrir fjárhagslegum útgjöldum í framtíðinni vegna liðins atburðar eða viðskipta og hægt er að meta fjárhæð hennar með áreiðanlegum hætti.

1.13 Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi á reikningsskiladegi. Gengismunur sem myndast er færður meðal fjárfestingartekna. Meðalkaupgengi Seðlabanka Íslands og gengi í lok árs var eftirfarandi:

	Mynt	Meðalgengi		Lokagengi	
		2016	2015	31.12.2016	31.12.2015
Evra.....	EUR	133,22	145,89	118,80	140,93
Bandaríkjadalur.....	USD	120,39	131,53	112,55	129,28
Sterlingspund.....	GBP	163,41	201,09	138,57	191,59
Dönsk króna.....	DKK	17,89	19,56	15,98	18,88

1.14 Áhættustjórnun

Lífeyrissjóður starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. hefur sett sér áhættustefnu, þar sem áhætta er skilgreind og helstu áhættuþáttum í starfsemi sjóðsins er lýst og hvernig stýringu á þeim er háttað. Engir framvirkir gjaldeyrisskiptasamningar, valréttir eða afleiðusamningar eru í gildi hjá sjóðnum. Nánari grein er gerð fyrir áhættustýringu sjóðsins í skýringu nr. 8.

2. IÐGJÖLD

2.1 Sérstök aukaframlög

	2016	2015
Fjárframlag ríkissjóðs til jöfnunar á örorkubyrði	3.127	2.428
	<u>3.127</u>	<u>2.428</u>

3. LÍFEYRIR

3.1 Lífeyrir greinist þannig:

	2016	2015
Ellilífeyrir	991.002	894.487
Örorkulífeyrir	38.857	27.455
Makalífeyrir	98.416	94.678
Barnalífeyrir	227	219
	<u>1.128.502</u>	<u>1.016.839</u>
Dánarbætur	1.096	1.156
	<u>1.129.598</u>	<u>1.017.995</u>

3.2 VIRK - Starfsendurhæfingarsjóður

	2016	2015
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs	258	379

Samkvæmt lögum nr. 60/2012 um atvinnutengda starfsendurhæfingu og starfsemi starfsendurhæfingarsjóða skulu lífeyrissjóðir inna af hendi sérstakt gjald til starfsendurhæfingarsjóðs vegna sjóðfélaga sem nemur sömu fjárhæð og greidd hefur verið til þess sama starfsendurhæfingarsjóðs af atvinnurekendum sem greiða til sjóðsins. Atvinnurekendur greiddu til starfsendurhæfingarsjóðs 0,10% af iðgjaldsstofni vegna ársins 2016. Gjaldið lækkaði frá og með 1. janúar 2016 úr 0,13% af iðgjaldsstofni.

3.3 Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris

	2016	2015
Aðkeypt þjónusta vegna örorkumats	0	196

SKÝRINGAR

4. HREINAR FJÁRFESTINGARTEKJUR

4.1 Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum greinast þannig:

	2016	2015
Gangvirðismunur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	(390.268)	1.240.585
Gengismunur vegna erlendra gjaldmiðla	(77.840)	(19.648)
Arður af hlutabréfum	317.728	54.311
	<u>(150.380)</u>	<u>1.275.248</u>

4.2 Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum sundurliðaðar niður á 20 stærstu fjárfestingar:

Gangvirðismuni af eignarhlutum í félögum og sjóðum skipt niður á 20 stærstu fjárfestingar í stærðarröð. Miðað er við meðalstöðu eigna í upphafi og lok uppgjörsársins.

	2016	2015
Stefnir - ÍS 15	(155.175)	502.622
Stefnir - ÍS 5	(100.271)	338.004
Stefnir - Lausafjár sjóður	15.531	5.281
Jarðvarmi slhf.	0	0
Reitir fasteignafélag hf.	31.099	93.776
Icelandair Group hf.	(79.404)	55.933
Síminn hf.	(22.904)	37.817
SRE II slhf.	(179.300)	59.536
JPMorgan Liquidity Funds - U.S. Dollar Lic F	453	0
Vátryggingafélag Íslands hf.	2.487	(606)
BankNordik P/F	13.016	12.316
SF V slhf.	50.192	15.624
SÍA II slhf.	29.796	14.937
Sjóvá-Almennar tryggingar hf.	19.410	8.154
Marel hf.	(6.502)	1.376
Veðskuld II slhf.	6.877	0
Horn II slhf.	25.464	7.812
JPMorgan Liq Funds - EUR Liquidity Fund	(457)	(7)
Katla Manager Selection - Global Equity EUR	4.224	10.596
Edda slhf.	5.660	2.867
Önnur félög og sjóðir	(50.464)	74.547
	<u>(390.268)</u>	<u>1.240.585</u>

SKÝRINGAR

4.3 Hreinar tekjur af skuldabréfum greinast þannig:

Öll skuldabréf sjóðsins eru metin á gangvirði að undanskyldum fasteignaveðtryggðum skuldabréfum sem eru metin með áföllnum vöxtum og verðbótum.

	Gangvirðis- munur	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2016	Samtals 2015
Skuldabréf með ríkisábyrgð	618.434	(62.862)	0	555.572	1.484.212
Skuldabréf með ábyrgð sveitarfélaga	2.465	0	0	2.465	5.541
Skuldabréf með ábyrgð fjármálastofnana	81.303	0	0	81.303	44.420
Önnur verðbréf	114.988	(64.898)	0	50.090	172.109
	817.190	(127.760)	0	689.430	1.706.282
	Vaxtatekjur og verðbætur	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2016	Samtals 2015
Fasteignaveðtryggð skuldabréf	11.545	0	0	11.545	12.131
	11.545	0	0	11.547	12.133
	828.735	(127.760)	0	700.977	1.718.415

4.4 Fjárfestingargjöld greinast þannig:

	2016	2015
Vörslubókun	7.663	8.546
Miðlunarþóknir	1.200	1.606
Sértækur kostnaður vegna verðbréfa	238	0
	9.101	10.152

4.5 Áætluð umsýslubókun sjóða sem Lífeyrissjóður starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. hefur fjárfest í

	2016	2015
Meðalstaða eigna í innlendum verðbréfa-, fjárfestinga- og fagfjárfestasjóðum	2.648.164	2.468.316
Áætluð hlutdeild í umsýslubókun innlendra verðbréfa-, fjárfestinga og fagfjárfestasjóða	52.760	44.762
Kostnaður sem hlutfall af hreinni eign lífeyrissjóðsins	0,24%	0,20%
Meðalstaða eigna í erlendum verðbréfa-, fjárfestinga- og fagfjárfestasjóðum	448.715	177.538
Áætluð hlutdeild í umsýslubókun erlendra verðbréfa-, fjárfestinga og fagfjárfestasjóða	2.161	1.981
Kostnaður sem hlutfall af hreinni eign lífeyrissjóðsins	0,01%	0,01%

Við mat á áætluðum kostnaði sjóða sem fjárfest hefur verið í á árinu 2016 er tekið tillit til umsýslukostnaðar hjá annarsvegar verðbréfa- og fjárfestingarsjóðum og hinsvegar hjá fagfjárfestasjóðum sem eru á lista frá Fjármálaeftirlitinu dags. 24. janúar 2017. Áætlaður kostnaður sjóðanna er umsýslubókun þeirra að teknu tilliti til afsláttar. Umsýslukostnaður sjóðanna er sem áður innifalinn í vaxtatekjum og gengismuni meðal fjárfestingartekna og afslátturinn sem lífeyrissjóðurinn fær er tekjufærður undir sama lið. Einnig er ávöxtun sem fyrr birt að frádregnum þessum kostnaði. Við mat á hlutdeild lífeyrissjóðsins í kostnaði er miðað við meðalstöðu ársins í viðkomandi sjóði. Meðalstaðan er reiknuð miðað við eign lífeyrissjóðsins í lok hvers ársfjórðungs.

SKÝRINGAR

5. REKSTRARKOSTNAÐUR

5.1 Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður greinist þannig:

	2016	2015
Laun og launatengd gjöld	6.394	5.272
Kostnaður vegna tryggingastærðfræðings	1.767	1.469
Lögfræðikostnaður	0	25
Endurskoðun	802	717
Eftirlitsgjald FME og gjald til umboðsmanns skuldara	4.668	4.390
Annar rekstrarkostnaður	1.370	1.378
	<u>15.001</u>	<u>13.251</u>

5.2 Heildarlaun, hlunnindi og þóknanir til stjórnar og endurskoðunarnefndar sundurliðast þannig:

	2016	2015
Jóhannes Þór Ingvarsson, formaður stjórnar	2.000	1.659
Lára Jóhannsdóttir, stjórnarmaður og í endurskoðunarnefnd	1.564	1.244
Tryggvi E. Geirsson, stjórnarmaður og í endurskoðunarnefnd	1.564	1.309
Þórunn Kristinsdóttir, endurskoðunarnefnd	380	324
	<u>5.508</u>	<u>4.536</u>

5.3 Þóknanir til endurskoðenda greinast þannig:

	2016	2015
Endurskoðun ársreiknings	802	717
	<u>802</u>	<u>717</u>

5.4 Þóknanir til tryggingastærðfræðings greinast þannig:

	2016	2015
Útreikningar á tryggingafræðilegri stöðu	1.077	918
Önnur þjónusta	690	733
	<u>1.767</u>	<u>1.651</u>

SKÝRINGAR

6. FJÁRFESTINGAR

6.1 Eignarhlutir í félögum og sjóðum greinast þannig:

	31.12.2016			31.12.2015		
	Gangvirði	Eignarhlutur	Kostnaðarverð	Gangvirði	Eignarhlutur	Kostnaðarverð
Skráð innlend hlutabréf						
Eik fasteignafélag hf.	0	0,00%	0	18.937	0,07%	18.842
Eimskip Ísland hf.	0	0,00%	0	11.304	0,02%	11.472
Hagar hf.	19.278	0,03%	15.994	15.994	0,03%	15.994
Iceland Seafood International hf.	12.872	0,20%	13.986	0	0,00%	0
Icelandair Group hf.	155.717	0,13%	167.214	224.825	0,13%	156.897
Marel hf.	138.753	0,08%	143.898	87.204	0,05%	85.829
Reitir fasteignafélag hf.	301.501	0,44%	171.045	250.566	0,40%	151.210
Sjóvá-Almennar tryggingar hf.	124.957	0,53%	102.304	105.547	0,52%	102.304
Skeljungur hf.	50.039	0,35%	51.000	0	0,00%	0
Skipti hf.	96.938	0,32%	87.855	174.287	0,50%	136.575
Tryggingamiðstöðin hf.	21.029	0,11%	16.155	17.656	0,10%	16.155
Vátryggingafélag Íslands hf.	140.717	0,67%	133.196	118.068	0,53%	113.495
Össur hf.	18.720	0,01%	22.680	22.800	0,01%	22.680
	<u>1.080.521</u>		<u>925.327</u>	<u>1.047.188</u>		<u>831.453</u>
Óskráð innlend hlutabréf						
Bakkastakkur slhf.	39.032	1,46%	39.032	39.032	1,46%	39.032
Edda slhf.	55.120	1,70%	46.165	62.421	1,70%	59.554
FAST-1 slhf.	19.039	0,20%	13.503	19.039	0,20%	13.503
Horn II slhf.	106.866	0,99%	67.402	81.402	0,99%	67.402
Horn III slhf.	50.000	1,25%	50.000	0	0,00%	0
HSV eignarhaldsfélag slhf.	58.121	2,44%	48.841	57.348	1,59%	50.306
Innviðir fjárfestingar slhf.	6.250	2,45%	6.250	6.250	2,45%	6.250
Jarðvarmi GP ehf.	107	2,05%	107	107	2,05%	107
Jarðvarmi slhf.	292.851	2,06%	125.145	292.851	2,06%	125.145
Kjölfesta slhf.	41.441	1,76%	37.645	33.995	1,76%	39.529
Landsbréf - Veðskuldabréfasjóður slhf. ...	29.368	1,14%	29.368	0	0,00%	0
Sameinað Sílikon hf.	16.120	0,29%	16.120	0	0,00%	0
SF V slhf.	143.576	0,88%	80.000	93.384	0,88%	80.000
SÍA II GP hf.	53	1,33%	53	53	1,33%	53
SÍA II slhf.	131.869	1,33%	91.933	102.074	1,33%	91.933
SÍA III slhf.	2.651	0,97%	3.892	0	0,00%	0
SRE 1 slhf.	0	0,00%	0	77.763	4,06%	59.516
SRE II GP hf.	110	3,05%	126	110	3,05%	126
SRE II slhf.	33.270	3,05%	12.190	233.902	3,05%	135.982
SRE I GP ehf.	143	4,06%	169	143	4,06%	169
Veðskuld II slhf.	131.237	1,38%	124.360	69.088	1,38%	69.088
	<u>1.157.224</u>		<u>792.301</u>	<u>1.168.962</u>		<u>837.695</u>
Skráð erlend hlutabréf						
BankNordik P/F	124.998	0,58%	163.402	130.841	0,58%	163.402
Globalstar Inc.	74	0,00%	399	76	0,00%	399
	<u>125.072</u>		<u>163.801</u>	<u>130.917</u>		<u>163.801</u>
Hlutabréf samtals	<u>2.362.817</u>		<u>1.881.429</u>	<u>2.347.067</u>		<u>1.832.949</u>

SKÝRINGAR

6.1 Eignarhlutir í félögum og sjóðum greinast þannig, frh.:

	31.12.2016			31.12.2015		
	Gangvirði	Eignar- hlutur	Kostnaðar- verð	Gangvirði	Eignar- hlutur	Kostnaðar- verð
Innlend hlutdeildarskírteini						
ALDA Equity Opportunity Fund	28.060	1,21%	20.000	32.251	1,08%	20.000
Stefnir - ÍS 5	370.173	3,17%	148.490	470.444	3,01%	148.490
Landsbréf - LEQ verðbréfasjóður	13.821	0,45%	14.199	70.893	3,82%	43.944
ST1	101.544	5,23%	100.000	0	0,00%	0
Stefnir - Lausafjársgjóður II	596.605	1,41%	592.870	148.680	0,59%	143.400
Stefnir ÍS 15	1.233.928	3,04%	844.299	1.503.011	3,18%	854.622
Stefnir Íslenski Athafnasjóðurinn I	4.911	4,92%	4.356	3.202	4,92%	4.356
	<u>2.349.042</u>		<u>1.724.214</u>	<u>2.228.481</u>		<u>1.214.812</u>
Erlend hlutdeildarskírteini						
Arctic Ventures I / BÍ-Verðbréf	111	1,00%	2.301	128	1,00%	2.301
iShares MSCI World Ucits ETF	0	0,00%	0	5.366	0,00%	5.010
JPMF Euro Liquidity Fund	140.047	0,01%	160.211	24.416	0,00%	25.257
JPMorgan F Liq. Funds						
- USD Treasury Liq. Fund	11.305	0,00%	12.409	53.947	0,00%	53.568
JPMorgan Liquidity Fuinds	259.426	0,00%	263.475	0	0,00%	0
JPMorgan Sterling Gilt Liquidity Fund A	25.122	0,07%	25.551	0	0,00%	0
Katla Fund Global Value	11.639	0,11%	10.429	12.331	0,14%	10.429
KMS - Global Equity EUR	60.994	0,49%	55.214	67.259	0,58%	55.214
SSgA World IDX EQ-I -EUR	32.487	0,01%	0	0	0,00%	0
SSgA World IDX EQ-I -USD	77.995	0,02%	78.799	28.028	0,01%	28.250
Stryx World Growth USD I	11.542	0,03%	8.166	7.805	0,03%	8.166
Wellington Global Equity Research A	33.550	0,11%	37.277	23.342	0,07%	24.738
	<u>664.218</u>		<u>653.832</u>	<u>222.622</u>		<u>212.933</u>
Hlutdeildarskírteini samtals	<u>3.013.260</u>		<u>2.378.046</u>	<u>2.451.103</u>		<u>1.427.745</u>
Eignarhlutir og sjóðir samtals	<u>5.376.077</u>		<u>4.259.475</u>	<u>4.798.170</u>		<u>3.260.694</u>

SKÝRINGAR

6.2 Skuldabréf greinast þannig:

a) Skuldabréf á gangvirði greinast þannig:

	31.12.2016	31.12.2015
Skuldabréf með ríkisábyrgð	12.772.423	13.535.167
Skuldabréf með ábyrgð sveitarfélaga	55.184	55.280
Skuldabréf með ábyrgð fjármálastofnana	1.319.850	882.585
Önnur verðbréf	2.173.755	1.991.608
	<u>16.321.212</u>	<u>16.464.640</u>

b) Útlán gegn veði í fasteignum greinast þannig:

	31.12.2016	31.12.2015
Sjóðfélagar	198.773	224.878
	<u>198.773</u>	<u>224.878</u>
Skuldabréf samtals	<u>16.519.985</u>	<u>16.689.518</u>

6.3 Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum greinast þannig:

	31.12.2016	31.12.2015
ISK	20.249.080	20.158.589
USD	1.209.552	1.048.713
EUR	287.310	149.545
DKK	124.998	130.841
GBP	25.122	0
	<u>21.896.062</u>	<u>21.487.688</u>

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:

	31.12.2016	31.12.2015
Eignir í íslenskum krónum	92,48%	93,81%
Eignir í erlendum gjaldmiðli	7,52%	6,19%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>

6.4 Fjárfestingar greinast þannig eftir matsaðferðum:

Fjárfestingar í lok árs 2016	Gangvirði	Útlán	Kostnaðar- verð	Samtals 31.12.2016	Gangvirði 31.12.2016
	Eignarhlutir í félögum og sjóðum	5.376.077	0	0	5.376.077
Skuldabréf	16.321.212	198.773	0	16.519.985	16.519.985
	<u>21.697.289</u>	<u>198.773</u>	<u>0</u>	<u>21.896.062</u>	<u>21.896.062</u>

Fjárfestingar í árslok 2015	Gangvirði	Útlán	Kostnaðar- verð	Samtals 31.12.2015	Gangvirði 31.12.2015
	Eignarhlutir í félögum og sjóðum	4.798.170	0	0	4.798.170
Skuldabréf	16.464.640	224.878	0	16.689.518	16.689.518
	<u>21.262.810</u>	<u>224.878</u>	<u>0</u>	<u>21.487.688</u>	<u>21.487.688</u>

6.5 Þrepaskipting gangvirðis

Lífeyrissjóður starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. notar eftirfarandi þrepaskiptingu til að ákvarða og greina frá gangvirði fjárfestinga

1. þrep: Skráð verð á virkum markaði á sambærilegum eignum eða skuldum.
2. þrep: Virðismatsaðferð beitt þar sem allar mikilvægar breytur byggja á markaðsupplýsingum, ýmist beint eða óbeint.
3. þrep: Virðismatsaðferð beitt sem felur í sér mikilvægar breytur sem byggja ekki á markaðsupplýsingum.

Ársfjórðungslega er flokkunin yfirfarin til að meta hvort eignir sem reglulega eru metnar til gangvirðis hafi færst milli þrepa. Er þá byggt á uppruna þeirra breyta sem hafa mikil áhrif á gangvirðismat eignanna.

Eignir sem færðar eru á gangvirði greinast þannig eftir þrepum:

	1. þrep	2. þrep	3. þrep	Samtals 31.12.2016
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	1.219.414	3.013.457	1.143.206	5.376.077
Skuldabréf	10.476.751	5.359.412	485.049	16.321.212
	<u>11.696.165</u>	<u>8.372.869</u>	<u>1.628.255</u>	<u>21.697.289</u>

	1. þrep	2. þrep	3. þrep	Samtals 31.12.2015
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	1.254.365	2.390.553	1.153.252	4.798.170
Skuldabréf	10.204.420	5.917.746	342.474	16.464.640
	<u>11.458.785</u>	<u>8.308.299</u>	<u>1.495.726</u>	<u>21.262.810</u>

Breytingar á eignum í 3. þrepi, færðar á gangvirði.

	31.12.2016
Staða í ársbyrjun	1.495.726
Keypt á árinu	312.336
Selt á árinu og arðgreiðslur	(309.417)
Afborganir	(10.184)
Flutt úr þrepi 3 í þrep 2	(23.248)
Hrein gangvirðisbreyting	187.251
Gangvirðismunur v. erlendra gjaldmiðla	(24.209)
Staða í lok árs	<u>1.628.255</u>

7. ÖNNUR MÁL

7.1 Tryggingafræðileg úttekt

Samkvæmt tryggingafræðilegum útreikningi nam lífeyrisskuldbinding Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. 20.489 milljónum kr. í árslok 2016 miðað við 3,5% ársvexti og að teknu tilliti til áætlaðs kostnaðar við rekstur sjóðsins. Endurmetin hrein eign sjóðsins í árslok 2016 var 21.398 milljónir kr. eða 909 þúsundum hærra eða sem nemur 4,4%. Lífeyrissjóður Búnaðarbanka Íslands leggur lífslíkutöflur Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga er byggja á spá um lífslíkur til framtíðar til grundvallar mats á lífeyrisskuldbindingum en ekki töflur er byggja á lífslíkum byggðum á reynslu. Breyting á tryggingafræðilegri stöðu greinist þannig:

Yfirlit um breytingu á tryggingafræðilegri stöðu samtryggingardeildar

	31.12.2016	31.12.2015
Eignir:		
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjörs í árslok	21.398.387	22.061.857
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjörs í ársbyrjun	22.061.857	20.854.500
Hækkun endurmetinnar eignar á árinu	(663.470)	1.207.357
Skuldbindingar:	31.12.2016	31.12.2015
Skuldbindingar í árslok	20.489.200	18.710.200
Skuldbindingar í ársbyrjun	18.710.200	18.817.900
Hækkun skuldbindinga á árinu	1.779.000	(107.700)
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu	(2.442.470)	1.315.057

Yfirlit um breytingar á áföllnum lífeyrisskuldbindingum samtryggingardeildar

	2016	2015
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun	18.385.800	18.063.600
Hækkun lífeyrisskuldbindinga vegna vaxta og verðbóta	1.387.300	1.135.100
Hækkun áunninna réttinda vegna iðgjalda ársins	82.800	77.100
Lækkun vegna greidds lífeyris á árinu	(1.161.400)	(1.043.100)
Hækkun vegna nýrra lífslíkataflna	0	0
Hækkun/lækkun vegna annarra breytinga*	1.549.700	153.100
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok	20.244.200	18.385.800

* Réttindi voru aukin 2015 og 2016

7.2 Aðrar skuldbindingar

Sjóðurinn hefur gert samninga sem skuldbinda hann til framtíðarfjárfestinga. Með samningunum hefur sjóðurinn skuldbundið sig til að fjárfesta í framtaks- og fasteignasjóðum fyrir ákveðna fjárhæð, sem er innkölluð í nokkrum áföngum. Staða skuldbindinga í árslok er sem hér greinir:

	31.12.2016	31.12.2015
Heildarskuldbindingar samkvæmt samningum í árslok	1.936.173	745.000
Heildarfjárfestingar	(1.425.455)	(478.104)
Skuldbinding í árslok í íslenskum krónum	510.718	566.598

8 ÁHÆTTUÞÆTTIR Í STARFSEMI OG ÁHÆTTUSTÝRING

8.1 Áhættustýring

Áhætta í starfsemi lífeyrissjóðsins er skilgreind sem öll þau atvik sem auka marktækt líkurnar á því að lífeyrisréttindi sjóðfélaga skerðist. Áhætta nær til atvika sem lúta að eignum, skuldbindingum og daglegum rekstri sjóðsins. Hlutverk stjórnar lífeyrissjóðsins er meðal annars að móta eftirlitskerfi sem gerir sjóðnum kleift að greina, vakta, meta og stýra áhættu í starfsemi sjóðsins. Í samræmi við það hlutverk hefur stjórn sjóðsins mótað áhættustefnu sem byggir á leiðbeinandi tilmælum nr. 1/2013 um áhættustýringu (eftirlitskerfi) samtryggingadeilda lífeyrissjóða.

Í áhættustefnunni er greint frá skipulagi og ábyrgð er varðar heildar áhættustýringu sjóðsins. Áhættustefnunni er ætlað að skapa grundvöll fyrir virkri upplýsingagjöf til stjórnar og stuðla að því að stjórn og starfsmenn sem annast rekstur sjóðsins séu meðvitaðir um áhættu og gefist þannig betri kostur á því að bregðast við ef áhætta fer út fyrir ásættanleg mörk. Áhættustefna er sett til þriggja ára í senn og helst í hendur við fjárfestingarstefnu þar sem stjórn hefur sett takmarkanir á áhættutöku. Stjórn hefur falið framkvæmdastjóra að framfylgja stefnunni.

Hér verður greint frá helstu áhættuþáttum sem felast í starfsemi sjóðsins.

8.2 Fjárhagsleg áhætta (markaðsáhætta)

Fjárhagsleg áhætta er hættan á fjárhagslegu tapi vegna breytinga á verði fjármálagerna, svo sem vegna breytinga á ávöxtunarkröfu skuldabréfa eða gengi hlutabréfa og erlendra gjaldmiðla. Fjárhagsleg áhætta er sundurgreind í vaxta-, markaðs-, gjaldmiðla- og verðbólguáhættu.

a) Vaxtaáhætta

Vaxtaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi vegna hækkunar á ávöxtunarkröfu skuldabréfa. Hækkun ávöxtunarkröfu gæti því skapað misvægi á milli eigna og skuldbindinga sjóðsins þar sem lífeyrisskuldbindingar hans eru gerðar upp miðað við fasta ávöxtunarkröfu. Áhættan er mæld með álagsprófi sem segir til um áhrif fyrirfram skilgreindrar hækkunar ávöxtunarkröfu á heildareignir sjóðsins. Sjóðurinn stýrir vaxtaáhættu með því að breyta meðallíftíma skuldabréfasafns sjóðsins, en meðallíftími er mælikvarði á næmni skuldabréfa fyrir breytingum á ávöxtunarkröfu, og með því að breyta vægi skuldabréfasafnsins af heildareignum sjóðsins. Stjórn sjóðsins hefur sett fjárfestingarstefnu þar sem fram kemur viðmið um meðallíftíma skuldabréfasafns og takmarkanir á vægi eignaflokka, þar með talið skuldabréfa. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítingu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á vaxtaáhættu og árangri við hlítingu við fjárfestingarstefnu með skýrslugjöf.

Álagspróf	31.12.2016	31.12.2015
100 pt. hækkun verðtryggðra vaxta.....	-6,79%	-6,83%
200 pt. hækkun óverðtryggðra vaxta.....	-0,07%	-0,04%

b) Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi vegna lækkunar á hlutabréfum, þar með talið hlutabréfaeign í gegnum sjóði um sameiginlega fjárfestingu. Áhættan er mæld með álagsprófum sem segja til um áhrif fyrirfram skilgreindrar lækkunar hlutabréfa á heildareignir sjóðsins. Sjóðurinn stýrir markaðsáhættu með því að breyta vægi hlutabréfa af heildareignum sjóðsins. Stjórn sjóðsins hefur sett fjárfestingarstefnu þar sem takmarkanir eru settar á vægi eignaflokka, þar með talið hlutabréfa og sjóða um sameiginlega fjárfestingu. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítingu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á markaðsáhættu og árangri við hlítingu við fjárfestingarstefnu með skýrslugjöf.

Álagspróf	31.12.2016	31.12.2015
30% lækkun innlendra hlutabréfa.....	-5,12%	-5,63%
20% lækkun erlendra hlutabréfa.....	-0,37%	-0,25%

8.2 Fjárhagsleg áhætta (markaðsáhætta) frh.

c) Gjaldmiðlaáhætta

Gjaldmiðlaáhætta er hættan á því að styrking íslensku krónunnar gagnvart erlendum gjaldmiðlum rýri verðmæti erlendra eigna mælt í íslenskum krónum. Styrking krónunnar gæti því skapað misvægi á milli eigna og skuldbindinga sjóðsins þar sem lífeyrisskuldbindingar hans eru í íslenskum krónum. Gjaldmeyrisáhætta sjóðsins er mæld með eins mánaðar fé í húfi miðað við 99,5% öryggisbil. Mælikvarði segir til um hversu mikið getur tapast á einum mánuði vegna gjaldmiðlahreyfinga, þannig að einungis 0,5% líkur eru á að tapið verð meira. Sjóðurinn stýrir áhættunni með því að breyta hlutfalli erlendra eigna af heildareignum. Stjórn sjóðsins hefur sett fjárfestingarstefnu þar sem fram koma takmarkanir á vægi eigna í erlendum gjaldmiðlum. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítingu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á gjaldmiðlaáhættu og árangri við hlítingu við fjárfestingarstefnu með skýrslugjöf.

Áhættumælikvarði	31.12.2016	31.12.2015
1 mán. fé í húfi m.v. við 99,5% öryggisbil.....	-0,44%	-0,33%

d) Verðbólguáhætta

Verðbólguáhætta er hættan á því að verðbólga valdi misvægi á milli eigna og skuldbindinga sjóðsins. Slíkt misvægi getur myndast þar sem lífeyrisskuldbindingar sjóðsins eru að fullu verðtryggðar en eignir einungis að hluta. Verðbólguáhætta sjóðsins er mæld með álagsprófi sem segir til um áhrif fyrirfram skilgreindrar verðbólgu á heildareignir sjóðsins. Sjóðurinn stýrir verðbólguáhættu með því að breyta vægi verðtryggðra eigna af heildareignum. Stjórn sjóðsins hefur sett fjárfestingarstefnu þar sem fram kemur viðmið um verðtryggingarhlutfall skuldabréfasafns sjóðsins. Áhættustýring greinir stjórn reglulega frá mælingum á verðbólguáhættu með skýrslugjöf.

Álagspróf	31.12.2016	31.12.2015
10% hækkun vísitölu neysluverðs.....	6,77%	6,66%

8.3 Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á því að útgefandi fjármálagernings standi ekki við skuldbindingar sínar. Áhættan ræðst bæði af líkum á greiðslufalli og áætluðum endurheimtum ef til greiðslufalls kemur. Mótaðilaáhætta er mæld með því að sundurgreina verðbréf sjóðsins með föstum tekjum eftir tegund útgefenda. Sjóðurinn stýrir útlánaáhættu með takmörkunum á vægi skuldabréfa eftir tegund útgefenda ásamt takmörkunum á vægi stakra útgefanda og tengdra aðila af heildareignum sjóðsins, sem tilgreind eru í fjárfestingarstefnu sjóðsins. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítingu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á mótaðilaáhættu og árangri við hlítingu við fjárfestingarstefnu með skýrslugjöf.

Tegund skuldabréfaútgefanda	31.12.2016	31.12.2015
Ríki.....	77,30%	81,10%
Fjármálafyrirtæki.....	8,00%	5,30%
þar af sértryggð skuldabréf.....	6,00%	2,00%
Sveitarfélög.....	0,30%	0,30%
Fyrirtæki.....	13,20%	11,90%
Sjóðfélagalán.....	1,20%	1,30%

8.4 Lífeyrstryggingaráhætta

Lífeyrstryggingaráhætta er hættan á því að sjóðurinn þurfi að skerða réttindi sjóðfélaga sinna. Árlega skal stjórn sjóðsins láta fara fram athugun á tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins í samræmi við 39. gr. laga nr. 129/1997. Tryggingafræðileg athugun felur í sér samanburð á hreinni eign til greiðslu lífeyris ásamt núvirði framtíðar iðgjalda og núvirði væntanlegs lífeyris vegna þegar greiddra iðgjalda og framtíðariðgjalda. Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós að meiri en 10% munur er á milli eignarliða og lífeyrisskuldbindinga er sjóðnum skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum sjóðsins. Hið sama gildir ef munur helst meiri en 5% samfelt í fimm ár. Áhættan er mæld með álagsprófi þar sem metin eru áhrif ýmissa sviðsmynda á tryggingafræðilega stöðu sjóðsins. Sjóðurinn stýrir lífeyrstryggingaráhættu með fjárfestingar- og áhættustefnu sem settar eru með það markmið að sjóðurinn nái markmiði sínu að geta staðið við lífeyrisskuldbindingar sínar. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítingu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á helstu áhættuþáttum sem geta haft áhrif á getu til að standa við skuldbindingar sínar með skýrslugjöf.

Álagspróf - Áhrif á tryggingafræðilega stöðu	31.12.2016	31.12.2015
Núvirðisvextir í tryggingafræðilegri úttekt lækkaðir um 0,5%	1,61%	15,05%
Líftöflur hliðrast um 2 ár	-1,53%	10,63%
Örorkulíkur auknar um 10%	4,39%	17,53%
Vísitala neysluverðs (VNV) hækkun ársins aukin um 0,5%	4,37%	17,39%
Gengisvísitala (GVT) lækkar um 10%	3,58%	16,91%
Fasteignaveðtryggð skuldabréf lækka um 10%	4,34%	17,49%
Innlend/erlend markaðsskuldabréf lækka um 10%	-3,52%	9,69%
Erlend hlutabréf lækka um 10%	4,27%	17,46%
Innlend hlutabréf lækka um 10%	2,55%	15,35%

8.5 Lausafjárahætta

Lausafjárahætta er hættan á því að sjóðurinn hafi ekki nægjanlegt laust fé til að standa við skuldbindingar sínar þegar þær gjaldfalla, t.d. lífeyrisgreiðslur, uppgjör verðbréfavíðskipta og greiðslur vegna reksturs á sjóðnum. Áhættan er mæld með því að flokka eignir sjóðsins eftir seljanleika. Greint er á milli þriggja flokka seljanleika: 1) eignir með víðskiptavakt eða regluleg víðskipti og sjóðir með innlausnarskyldu, 2) aðrar skráðar eignir og 3) óskráðar eignir og sjóðir án innlausnarskyldu. Sjóðurinn stýrir lausafjárahættu með því að greina vænt greiðslufæði og varðveita nægjanlegt fjármagn í auðseljanlegum eignum svo sjóðurinn geti staðið við skuldbindingar sínar. Áhættustýring greinir stjórn reglulega frá mælingum á lausafjárahættu með skýrslugjöf.

Seljanleikaflokkun	31.12.2016	31.12.2015
Flokkur 1.....	62,6%	63,9%
Flokkur 2.....	25,9%	24,2%
Flokkur 3.....	11,5%	12,0%

8.6 Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er hættan á tjóni sem rekja má til ófullnægjandi innri verkferla, starfsmanna, upplýsingatæknikerfa eða vegna ytri atburða í rekstrarumhverfi lífeyrissjóða. Sjóðurinn stýrir rekstraráhættu með virku innra eftirliti sem er hluti af daglegri starfsemi sjóðsins. Innra eftirlit samanstendur meðal annars af skjalfestum verkferlum, aðskilnaði starfa, ábyrgðum og heimildum starfsmanna ásamt öðrum innri reglum. Sjóðurinn framkvæmir árlega mat þar sem áhættuþættir sem snúa að rekstri sjóðsins eru kortlagðir á skipulegan hátt, möguleg áhrif þeirra greind og virkni stýringa metin. Í framhaldinu er ákveðið hvort grípa eigi til aðgerða til þess að bæta stýringar áhættuþátta.

KENNIÖLUR

Fimm ára yfirlit

	2016	2015	2014	2013	2012
Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri úttekt					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar.....	4,44%	17,91%	10,82%	8,73%	15,30%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar.....	5,23%	19,30%	12,43%	10,85%	16,50%
Hrein raunávöxtun					
Hrein raunávöxtun.....	0,49%	12,73%	3,06%	2,94%	2,95%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar					
síðustu 5 ár.....	4,35%	6,57%	6,47%	7,82%	6,82%
síðustu 10 ár *.....	5,02%	5,25%	5,63%	6,92%	7,20%

*Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ár fyrir árin 2012-2014 hafa ekki verið endurreiknaðar m.t.t. mismunar á markaðsvirði verðbréfa og virði þeirra m.v. kaupkröfu

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga

Skráðir eignarhlutar í félögum og sjóðum %.....	8,60%	6,85%	4,14%	3,10%	2,48%
Skráð skuldabréf %.....	70,11%	71,50%	72,64%	78,87%	85,85%
Óskráðir eignarhlutar í félögum og sjóðum %.....	15,95%	15,48%	16,28%	11,95%	4,83%
Óskráð skuldabréf %.....	4,43%	5,13%	5,80%	4,84%	5,52%
Veðlán.....	0,91%	1,05%	1,13%	1,24%	1,31%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Eignir í íslenskum krónum.....	92,48%	93,81%	94,92%	95,41%	96,92%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	7,52%	6,19%	5,08%	4,59%	3,08%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>

Fjöldi

Fjöldi virkra sjóðfélaga.....	38	53	62	70	85
Fjöldi sjóðfélaga í árslok.....	488	493	497	505	509
Meðalfjöldi lífeyrisþega.....	325	314	306	292	252
Fjöldi lífeyrisþega á árinu.....	338	326	322	309	286

Hlutfallsleg skipting lífeyris

Ellilífeyrir.....	87,82%	87,97%	88,48%	86,90%	87,13%
Örorkulífeyrir.....	3,44%	2,70%	2,13%	2,48%	2,27%
Makalífeyrir.....	8,72%	9,31%	9,36%	10,49%	10,53%
Barnalífeyrir.....	0,02%	0,02%	0,03%	0,12%	0,08%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>

KENNITÖLUR

Fimm ára yfirlit frh.

	2016	2015	2014	2013	2012
Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld alls.....	35.808	36.341	47.741	54.830	71.145
Lífeyrir alls.....	1.129.856	1.039.918	1.023.305	935.777	821.047
Hreinar fjárfestingartekjur.....	589.612	3.099.711	884.828	1.415.971	1.604.581
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður.....	15.001	13.529	12.439	15.756	14.500
Hækkun (lækkun) á hreinni eign	(519.437)	2.082.605	(103.174)	519.268	840.180
Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði.....	3.155,4%	2.861,6%	2.143,4%	1.706,7%	1.154,0%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum.....	41,9%	37,2%	26,1%	28,7%	20,4%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna.....	2,6%	14,0%	4,1%	6,6%	7,4%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%

FJÁRFESTINGARSTEFNA 2017 (ÚTDRÁTTUR)

Forsendur fjárfestingarstefnu

Eignir Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. skulu ávaxtaðar í samræmi við 36. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisséttinda og starfsemi lífeyrissjóða, 9. gr. samþykktu sjóðsins og samkvæmt reglugerð Fjármálaráðuneytisins.

Umfjöllun um réttindakerfi

Lífeyrisséttindi sem sjóðurinn veitir er ævilangur ellilífeyrir frá 65 ára aldri, örorkulífeyrir ef sjóðfélagi verður ófær um að gegna starfi sínu eða missir einhvern hluta launa sinna og örorka er metin a.m.k. 10%, ævilangur makalífeyrir til maka sem sjóðfélagi lætur eftir sig við andlát og barnalífeyrir vegna fráfalls sjóðfélaga eða töku örorkulífeyris.

Sjóðfélagi sem lætur af starfi og er orðinn 65 ára á rétt á eftirlaunum úr sjóðnum sem miðast við meðallaun síðustu fimm almanaksár hans í starfi miðað við fullt starf. Umreikningur miðast við breytingu launavísitölu. Einnig er mögulegt að flýta töku lífeyris til 60 ára aldurs, en þá skerðast greiðslur samkvæmt samþykktum sjóðsins. Eftir að taka lífeyris er hafin breytist lífeyrir í sama hlutfalli og vísitala neysluverðs til verðtryggingar. Fyrir hvert starfsár í fullu starfi ávinnt ellilífeyrisséttur sem er 2,125% af launaviðmiðun og fyrir hlutastarf samsvarandi. Sjóðfélagi sem hefur öðlast samanlagðan aldur og starfsaldur 95 ár getur, þegar 60 ára aldri er náð, hafið töku lífeyris án skerðingar áunninna réttinda. Gert er ráð fyrir því að allir sjóðfélagar sem eiga þess kost muni nýta sér þessa 95 ára reglu.

Réttindi þeirra sem höfðu látið af störfum hinn 31. desember 1997 og áttu geymd réttindi vegna meira en sex ára starfs miðast við áunninn lífeyrissétt 7. - 9. greinar reglugerðar eftirlaunasjóðs bankans frá 24. mars 1992. Stjórn sjóðsins úrskurðaði viðmiðunarlaun í desembermánuði 1997, sem síðan breytast í hlutfalli við breytingu launavísitölu.

Auk þessa eiga erfingjar sjóðfélaga í starfi og erfingjar þeirra sem eiga geymd réttindi vegna meira en sex starfsára og erfingjar lífeyrisþega rétt til eingreiðslu við fráfall sjóðfélaga.

Samantekt þessi um ákvæði samþykktu sjóðsins er ekki tæmandi og er um nánari upplýsingar vísað í samþykktirnar sjálfar um skilyrði fyrir rétti til töku lífeyris, réttindaákvæði og iðgjaldagreiðslur.

Sjóðurinn tryggir áhættudreifingu vegna örorkuáhættu hjá Verði tryggingum, áður Okkar líf.

Skipting verðbréfaeignar sjóðsins skal í grófum dráttum miðað við þau eignamörk sem tilgreind eru hér í töflunni að neðan. Eignaskipting getur farið tímabundið út fyrir tilgreind mörk, m.a. vegna skyndilegra breytinga á markaðsgengi verðbréfa. Skal þá leitast við að lagfæra hlutföll í eignasamsetningu eins fljótt og mögulegt er.

FLOKKAR VERÐBRÉFA	MARKMIÐ	VIKMÖRK
Innlán í bönkum og sparissjóðum	5%	0-15%
Ríkisvixlar, ríkisskuldabréf og skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	55%	40-100%
Skuldabréf bæjar- og sveitarfélaga	2%	0-10%
Skuldabréf og vixlar banka, sparissjóða og annarra lánastofnana	5%	0-15%
Fasteignaveðtryggð skuldabréf	1%	0-5%
Hlutabréf	20%	0-40%
Hlutir eða hlutdeildarskírteini annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	3%	0-10%
Önnur verðbréf	9%	0-20%
Fjárfesting í íbúðarhúsnæði	0%	0-1%
Samtals:	100%	

Tafla 1. Flokkar verðbréfa.

	MARKMIÐ	VIKMÖRK
Hlutabréf	20%	0-40%
Skráð innlend hlutabréf	10%	0-40%
Óskráð innlend hlutabréf	5%	0-30%
Erlend hlutabréf	5%	0-10%

Tafla 2. Hlutabréf – sundurliðun á fjárfestingarstefnu.

	MARKMIÐ	VIKMÖRK
Önnur verðbréf	9%	0-20%
Skuldabréf fyrirtækja	5%	0-15%
Erlend skuldabréf	2%	0-5%
Annað	2%	0-10%

Tafla 3. Önnur verðbréf – sundurliðun á fjárfestingarstefnu.

STJÓRNARHÁTTAYFIRLÝSING

Stjórnarháttayfirlýsing

Lífeyrissjóður starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. (LSBÍ), áður Eftirlaunasjóður starfsmanna Búnaðarbanka Íslands, birtir upplýsingar um stjórnarhætti með það að leiðarljósi að auka gagnsæi gagnvart sjóðfélögum og öðrum hagsmunaaðilum. Stjórn og framkvæmdastjóri LSBÍ telja mikilvægt að hlutverk og ábyrgð stjórnar, framkvæmdastjóra og annarra aðila sem eiga aðkomu að rekstri sjóðsins séu skýr.

Stjórnarhættir LSBÍ eru markaðir af starfsreglum stjórnar, samþykktum sjóðsins og í samræmi við lög um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997. Samþykktir sjóðsins eru aðgengilegar á heimasíðu sjóðsins. Hlutverk sjóðsins er að veita sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri samkvæmt ákvæðum II. kafla í samþykktum sjóðsins. Sjóðurinn skal ekki hafa með höndum aðra starfsemi en þá sem nauðsynleg er til að sinna hlutverki sínu og er ekki heimilt að inna af hendi framlög í öðrum tilgangi.

Stjórn hefur sett ýmsar reglur um starfsemina. Starfsreglur stjórnar og endurskoðunarnefndar, samþykktir sjóðsins, samskipta og siðareglur og greining á hagsmunaaðrekstrum eru aðgengilegar sjóðfélögum á heimasíðu sjóðsins. Þar má jafnframt nálgast reglur sjóðsins um aðgerðir gegn peningabætti, útvistunarstefnu og verklagsreglur um verðbréfavíðskipti LSBÍ.

Stjórn hefur ekki framkvæmt sjálfsmat á störfum sínum en hyggst gera það.

Almennt um sjóðinn

LSBÍ hefur gert samning við Arion banki hf. um að annast daglegan rekstur sjóðsins og eignastýringu skv. sérstöku samkomulagi frá árinu 2007. Eignir LSBÍ skulu ávaxtaðar í samræmi við 36. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, 9. gr. samþykktu sjóðsins og samkvæmt reglugerð Fjármálaráðuneytisins. Framkvæmdarstjóri sjóðsins er starfsmaður Arion banki hf. en enginn starfsmaður var hjá sjóðnum á árinu 2016. Samkvæmt samningi annast Arion banki hf. ávöxtun fjármuna sjóðsins með sem hagkvæmestum hætti og virkri eignastýringu innan ramma fjárfestingarstefnu sjóðsins. Stjórn sjóðsins annast eftirlit með ráðstöfun eigna sjóðsins í samræmi við ákvæði laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, samþykktir sjóðsins og starfsreglum stjórnar.

Stjórn sjóðsins er skylt að boða til ársfundar sjóðfélaga fyrir lok júní ár hvert, vald ársfundar í málefnum sjóðsins fer samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda nr. 129/1997. Allir sjóðfélagar eiga rétt á fundarsetu með málfrelsi og tillögurétti ásamt því að fara með eitt atkvæði. Sjóðfélagar teljast þeir sem voru starfsmenn Búnaðarbanka Íslands 31. desember 1997 og áttu þá að baki a.m.k. 6 ára réttindi í Lífeyrissjóði starfsmanna Búnaðarbanka Íslands og tilkynntu sjóðnum ekki fyrir 1. júní 1998 að þeir óskuðu eftir flutningi frá A-deild sem þá var til samkvæmt reglugerð sjóðsins. Jafnframt eru sjóðfélagar þeir starfsmenn annarra stofnanna, sem áttu rétt á þátttöku í sjóðnum samkvæmt sérstökum samningum, sem gerðir voru við lífeyrissjóðinn fyrir 31. desember 1997. Að auki eru sjóðfélagar þeir sem njóta elli- eða örorkulífeyris úr sjóðnum eða eiga geymd réttindi í sjóðnum umfram 6 ár. Ársfundur LSBÍ 2016 var haldinn þann 25. maí í húsnæmi Arion banka hf. í Borgartúni 19. Þórunn Kristinsdóttir var kosin fundarstjóri og Unnur Elín Jónsdóttir var kosin fundarritari. Ársfundurinn var metinn lögmætur og ákvörðunarþær til þess að afgreiða dagskrárefni.

Lýsing á samsetningu og starfsemi stjórnar, framkvæmdastjórnar og undirnefnda stjórnar

Stjórn sjóðsins sér um rekstur hans samkvæmt samþykktum sjóðsins ásamt því að koma fram fyrir hönd sjóðsins og skuldbinda hann. Stjórn sjóðsins ber ábyrgð á að starfsemi sjóðsins sé í samræmi við lög nr. 129/1997, reglugerðir sem settar eru samkvæmt þeim og samþykktum sjóðsins sbr. 29. gr. laga nr. 129/1997. Stjórn sjóðsins sér um að móta fjárfestinga- og áhættustefnu sjóðsins, ásamt því að setja sér starfsáætlun. Hlutverk stjórnar er skilgreint ítarlegar í starfsreglum stjórnar og samþykktum sjóðsins.

Stjórn LSBÍ er skipuð af þremur stjórnarmönnum. Samkvæmt samþykktum sjóðsins kjósa sjóðfélagar tvo stjórnarmenn á tveggja ára fresti og tvo til vara. Arion banki hf. skal tilnefna einn stjórnarmann og einn til vara og skal tilnefning þess stjórnarmanns sem tilnefndur er af Arion banki hf. og varamanns hans ekki vera til skemmri tíma hvert sinn. Stjórnarformaður er Jóhannes Þór Ingvarsson, meðstjórnendur eru Tryggvi E. Geirsson endurskoðandi og Lára Jóhannsdóttir doktor í viðskiptafræði og lektor við Háskóla Íslands. Varamenn eru Anna María Bragadóttir, Árni Emilsson og Brynja Þorbjörnsdóttir.

STJÓRNARHÁTTAYFIRLÝSING

Lýsing á samsetningu og starfsemi stjórnar, framkvæmdastjórnar og undirnefnda stjórnar frh.:

Framkvæmdastjóri sjóðsins er Snædís Ögn Flosadóttir, en hún hóf störf 1. júlí 2015. Snædís er með BS gráðu í verkfræði frá Háskóla Íslands og próf í verðbréfavíðskiptum ásamt því að búa yfir víðtækri reynslu innan eignastýringar og af rekstri lífeyrissjóða. Framkvæmdastjóri starfar í samræmi við starfsreglur sem stjórn sjóðsins hefur samþykkt. Helstu skyldur framkvæmdastjóra eru að annast daglegan rekstur sjóðsins í umboði stjórnar og í samræmi við lög nr. 129/1997, reglugerðir settar samkvæmt þeim og samþykktir sjóðsins. Framkvæmdastjóri annast upplýsingagjöf til stjórnar í samræmi við starfsreglur framkvæmdastjóra. Hann ber ábyrgð á því að bókhald sjóðsins sé fært í samræmi við lög og reglur, að fjárfestinga- og áhættustefnu sem stjórn hefur sett sé framfylgt og að tryggja að skipulag innra eftirlits sé með þeim hætti sem stjórn hefur samþykkt. Ber hann jafnframt ábyrgð á því gagnvart stjórn að heildar áhættustýring sé fullnægjandi ásamt viðeigandi upplýsingagjöf og viðbrögðum. Framkvæmdastjóri heldur utan um verk svið, ábyrgðir og heimildir starfsmanna Arion banka og tryggir að ábyrgðinni sé deilt með fullnægjandi hætti. Þá skal framkvæmdastjóri einnig móta viðeigandi markmið fyrir áhættustýringu og innra eftirlit og fylgjast með því að eftirlitið sé fullnægjandi og skilvirkt.

Stjórn sjóðsins ber ábyrgð á skipun endurskoðunarnefndar í samræmi við 2. mgr. 108. gr. a. laga nr. 3/2006, um ársreikninga. Endurskoðunarnefnd sér um að tryggja gæði ársreikninga og annarra fjármálaupplýsinga sjóðsins og hefur eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila og endurskoðun ársreikninga ásamt eftirliti með öðrum störfum endurskoðanda. Jafnframt ber endurskoðunarnefnd að sjá um eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits lífeyrissjóðsins og áhættustýringu hans og fylgja eftir úrbótum á annmörkum sem koma fram hjá innri og ytri endurskoðun. Endurskoðunarnefnd setur auk þess fram tillögu til stjórnar um val á endurskoðanda og metur óháði hans. Endurskoðunarnefndin fundar að lágmarki tvisvar sinnum á ári og gefur árlega skýrslu til stjórnar. Endurskoðunarnefnd var skipuð af stjórn þann 13. júní 2016 og í henni sitja Tryggvi E. Geirsson, formaður, Lára Jóhannsdóttir og Þórunn Kristinsdóttir.

Stjórn sjóðsins ber ábyrgð á skipun lánanefndar sjóðsins sem tekur afstöðu til umsókna sjóðfélaga um lán úr sjóðnum skv. lánareglum sjóðsins. Lánanefnd starfar innan þeirra heimilda sem stjórn hefur sett henni með lánareglum sjóðsins, öðrum starfsreglum og þeirra laga sem gilda um neytendalán. Lánanefnd er skipuð af stjórn, í henni sitja Jóhannes Ingvarsson og Lára Jóhannsdóttir, Snædís Ögn Flosadóttir er varamaður.

Innra og ytra eftirlit og áhættustjórn sjóðsins

Arion banki hf. sér um innri endurskoðun sjóðsins, innri endurskoðun er sjálfstætt starfandi og tekur ekki ákvarðanir sem tengjast daglegri starfsemi sjóðsins. Markmið innri endurskoðunar er að veita óháða og hlutlæga staðfestingu á innra eftirliti sem ætlað er að bæta rekstur sjóðsins. Meðal verkefna innri endurskoðunar er að meta hvort heildar áhættustýring og innra eftirlit virki eins og til er ætlast, ásamt því að leggja mat á skipulag og virkni vöktunar stjórnenda. Innri endurskoðun sér svo um að gera stjórn sjóðsins grein fyrir meginniðurstöðum árlegrar endurskoðunar með skýrslugjöf. Stjórn sjóðsins hefur tilnefnt regluvörð Arion banka hf. sem ábyrgðarmann aðgerða lífeyrissjóðsins gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka. Regluvörður leggur árlega fyrir stjórn lífeyrissjóðsins skýrslu um eftirlit með verðbréfavíðskiptum starfsmanna. Jafnframt skal regluvörður veita stjórn lífeyrissjóðsins skýrslu um framkvæmd reglna um aðgerðir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverkja eigi sjaldnar en árlega.

Íslenskir endurskoðendur ehf. sjá um ytri endurskoðun sjóðsins. Markmið ytri endurskoðunar er að leggja mat á hvort ársreikningur gefi glögga mynd af breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris á reikningsárinu og efnahag í lok þess. Ennfremur er það í höndum ytri endurskoðunar að sjá til þess að ársreikningur sé saminn í samræmi við ákvæði laga og reglna sem gilda um starfsemina, samþykktir lífeyrissjóðsins og góða reikningsskilavenju. Að lokum skal ytri endurskoðandi halda því til haga að hvívetna hafi reglum og ákvæðum laga varðandi upplýsingaskyldu viðkomandi lífeyrissjóðs verið fylgt.

Stjórn LSBÍ skjalfestir innra eftirlit sjóðsins árlega og setur jafnframt fram áhættustefnu þar sem greint er frá skipulagi og ábyrgð er varðar heildaráhættustýringu sjóðsins í samræmi við leiðbeinandi tilmæli nr. 1/2013 um áhættustýringu samtryggingadeilda lífeyrissjóða. Áhættustefnan er sett til þriggja ára í senn og er ætlað að skapa grundvöll fyrir virkri upplýsingagjöf til stjórnar. Með virkri upplýsingagjöf eru stjórn og starfsmenn sjóðsins meðvitaðri um áhættu tengdar starfseminni og betur í stakk búnir að bregðast við ef áhætta fer út fyrir ásættanleg mörk. Áhættustýring Arion banki hf. sér um eftirlit með fjárfestingarstefnu lífeyrissjóðsins og að hún sé innan þeirra vikmarka sem stjórn sjóðsins hefur samþykkt. Áhættustýring gerir ársfjórðungslega skýrslu um fjárhagslega áhættuþætti er snúa að sjóðnum sem lögð er fyrir stjórn. Árlega hefur áhættustýring umsjón með framkvæmd rekstraráhættumats þar sem áhættuþættir sem snúa að rekstri sjóðsins eru kortlagðir á skipulegan hátt og áhrif þeirra könnuð. Í kjölfarið er ákveðið hvaða áhættuþáttum skuli stýrt og með hvaða hætti.

ÚTREIKNINGUR KENNITALNA

2016

Tryggingadeild

Fjárfestingartekjur nettó (þ.e. fjárfestingartekjur - fjárfestingargjöld)	F	589.612
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (þ.e. rekstrarkostnaður)	K	15.001
Hrein eign til greiðslu lífeyris í ársbyrjun	A	22.705.724
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok	B	22.186.287

$$i = 2(F-K)/(A+B-(F-K))$$

i = nafnávöxtun = 2,6%

Vísitala neysluverðs til verðtryggingar 1. janúar 2016 429,4

Vísitala neysluverðs til verðtryggingar 1. janúar 2017 438,4

j = breyting á vísitölu neysluverðs til verðtryggingar = 2,1%

$$r = ((1+i)/(1+j))-1$$

r = hrein raunávöxtun = 0,49%

Hrein raunávöxtun	2015	12,73%
Hrein raunávöxtun	2014	3,06%
Hrein raunávöxtun	2013	2,94%
Hrein raunávöxtun	2012	2,95%
Hrein raunávöxtun	2011	11,64%

Fimm ára meðaltal hreinnar raunávöxtunar 4,35%

Hrein raunávöxtun 2010 12,21%

Hrein raunávöxtun 2009 9,76%

Hrein raunávöxtun 2008 -1,74%

Hrein raunávöxtun 2007 -2,37%

Tíu ára meðaltal hreinnar raunávöxtunar 5,02%